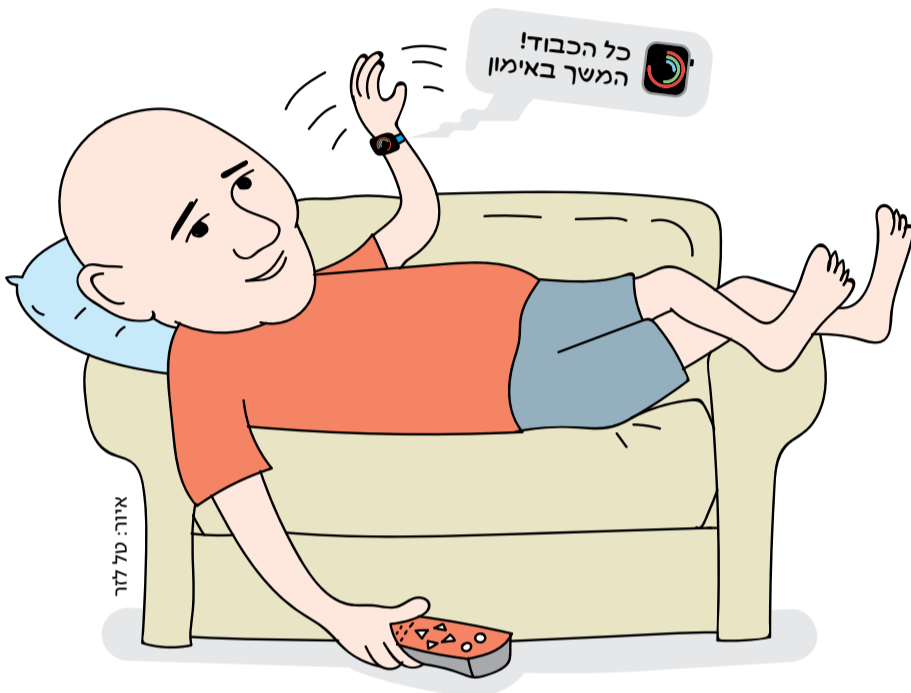

יאיר ניצני מרים גבה

בשעה טובה

אמנם פיתחתי יחסים קרובים עם השעון החכם שקיבלתי ליום הולדתי, אבל אני לא בטוח שאלה יחסים בריאים

לכבוד יום הולדתי רכשתי לי בתי האמצעית והח" מודה מתנה מיוחדת, שעון יד "חכם" שמתחבר לאייפון. לא בטוח שהיא מודעת לכך, אבל פעם, בתקופת האדם הקדמון לפני 30 שנה, נהגו לתת במתנה שעון לאנשים שפרשו ממקום העבודה, או סתם פוטרו אחרי שנים. מאז, גם שעוני היד עצמם הוצאו לפנסיה והוחלפו בסלולריים צעירים, שיוצאים להראות את השעה במקביל לעוד עשרות פעולות.

אני מעריך שבתי לא התכוונה שזו תהיה מתנת הפרייה שה שלי, שכן יש לה אינטרס ברור שאמשיך להיות אדם עובד ומממן. האמת היא שכבר מזמן הסתקרנתי לגבי עניין השעון ההייטקי הזה, הרגשתי שאני חייב להשיג אותו, וחשתי בנימי נפשי שמדובר במוצר הכרחי שהוא אידיאלי עבורי – חוץ מהעניין הקטן שאין לי שום דבר לעשות איתו. זה, בתוספת קמצנות בסיסית, רחוק אצלי את הקאמבק של השעון.

כבר 20 שנה אני מסתובב בלי שעון יד. התצוגה בטלפון הנייד, שעון הקיר במטבח והשעון ברדיו במכונית עושים את העבודה (אני שם בצד את השעון שבמכשיר המיקרו, שמשום מה מראה בדרך כלל את השעה 27:88). הנייד גם משמש שעון מעורר וסטופר לתזמון הכנת ביצה רכה, ואפילו מראה לי את השעה בכל בירות העולם כאילו אני מנכ"ל גוגל או שאינטרנטו אני ממריא לאבו דאבי. אז מה עוד צריך הבנאדם.

כשענדתי את השעון החדש בפעם הראשונה, לא יכולתי שלא להיזכר בכמות תשומת הלב והחשיבות שניתנו בני עורנינו לשעוני יד. כמו בגדים, סיגריות ומכוניות, השעון היה סמל סטטוס, שהגדיר את העונד אותו. זכורה לטוב אופנת שעוני הקסיו הדיגיטליים; וגם שעוני סייקו, שכנראה נקראו ככה כי רק סייקו יסכים לשים משקל כזה על היד. למגניבים היה שעון עם מיקי מאוס או סוטש, והגבריים גברים הסתובבו עם שעון עמיד במים עד לעומק 100 מטר, גם אם הם מקסימום צללו באמבטיה. כדי להשלים את הלוך

הקרבי הם היו שמים על הש" עון כיסוי טיקיטק חום בסגנון צבאי, ששמר מפני שריטות וגם מפני נצנוץ כשהם בדרך למבצע אביב נעורים. מאוחר יותר הומי צא הכיסוי עם הסקוץ' המרעיש, שקצת פחות התאים לחיילים במארב, כי אם היית פותח אותו לברוק מה השעה היו שומעים אותו מקילומטר.

בשנים האחרונות, השעון משמש סמל סטטוס וסוג של הצהרת הון. אנשים מס' תובכים עם שעונים בגודל של כיפה סרוגה עם מיליון מחוגים, שלא אומרים כלום חוץ מ"דפקתי שעון במחיר של דירה בכיכר השעון".

אצל אנשים מסוימים, הצצה לשעון במהלך פגישה נחשבת לאקט לא מנומס, כי היא קוצבת כביכול את זמנו של הדובר ונותנת לו להרגיש שהזמן עבר. זו הסיבה שפסיכולוגים מעדיפים להניח שעון גדול מאחורי המטור פל ולהגיד, אחרי הצצה חטופה מעבר לראשו, "זה מרתק, נמשיך לדבר על ההורים שלך בשבוע הבא".

אני זוכר מורה בתיכון שהיה ברור שאין לה שום עניין בשיעורי ההיסטוריה שהעבירה, וגם לא בנו. היא רק רצתה שהשיעור ייגמר ונהגה להציץ בשעונה בכל כמה דקות. אבל כיוון שמעשה כזה נראה בעיניה לא תקין, היא היתה מרמה פעולה של גירוד (שלא לומר חיטוט)

האפליקציה מודיעה לי שעכשיו זמן טוב לנשום עמוק כי זה ירגיע אותי, נזופת בי שישבתי מספיק זמן, מורה לי לקום ולהזיז את עצמי, ואחרי שעשיתי קצת ספורט – מדווחת על קצב ההתקדמות שלי ביעדים במופע אפקטיבי צבעוני סטייל יום העצמאות.

הבעיה המרכזית עם השעון הזה היא שאני לא רואה מספיק טוב, ומאז שיש לי אותו אני צריך ללכת לכל מקום עם משקפיים. אם תשאלו אותי, יש גם משהו משונה בכך שהמכשיר שמוזהה כל כך עם עיסוק בספורט מייצר הפרעות בדמות מיילים והודעות ווטסאפ באמצע הריצה. כשאתה מרושש בעליות בהרי ירושלים באמצע טריאתלון (לא אני), הרבר האחרון שאתה צריך זה לקבל ווטסאפ מאשתך, "מתי אתה חוזר? צריכה שתאסוף אותי מהספא". כמו הסנדלרים והחייטים, גם מרבית השענים נעלמו עם השנים. אלה שאליהם נהגנו להגיע כשהשעון נפל למים או הפסיק לעבוד. השען היה מרכיב על העין זכוכית מגדלת, מפרק לך את השעון, ואפשר היה לראות את הכפנים של הפלא, עם כל גלגלי השיניים. זו דווקא יכולה להיות חוויה מעניינת להגיע לשען ותיק כזה עם שעון חדש ולראות איך הוא מגיב לקושיה, "השעון לא מתחבר ל-Wi-Fi ואין סינכרון עם האייפד, מה עושים?"

אחרי שבועיים אני יכול לרווח שפיתחתי יחסים קרובים עם הנודניק הקטן שעל היד שלי. לאחרונה אני כבר לא בטוח שאלה יחסים בריאים. אני מוצא את עצמי מחכה לנזיפות ולחיוזקים שלו, ומתחיל להיות מודאג אם עברו עשר דקות בלי שהוא החמיא לי על פעילות גופנית או על דופק תקין.

כדי לרצות אותו ולסחוט קומפלימנטים, אני מוצא את עצמי מסתובב בחדר, או סתם מזיז את היד קדימה ואחור רה. במקום ליהנות מהצעצוע החדש, מצאתי את עצמי עובד אצלו. מתברר שהבת שלי לא קנתה לי שעון, אלא מאמן כושר סובייטי.

במהלך הניקיונות לחגים עלה לי רעיון. הורדתי את השעון מהיד והנחתי אותו על האי רובוט שהסתובב בסלון. מאז, הבית שלנו תמיד נקי, ואני מקבל לסלולרי מחמאות כאילו אני אצן מרתונים קנייתי. ●

yairn@israelhayom.co.il

באף, ותוך כדי כך פוזלת אל השעון.

פעם, כשאנשים עוד הגיעו בזמן למחוז הפצם כי לא היה להם איך להודיע מהדרך שהם מאחרים, שעון היה עניין חשוב, והרשויות תקעו שעונים בראש מבני ציבור, לרווחת הציבור. ראו כיכר השעון ביפו או הביג בן בלונדון. כל בית המכבד את עצמו העמיד אורלוגין או שעון קוקייה עם תרנגול, שהציץ בכל שעה בסלון ועשה קוקוריקו, כדי שתהיה בבית אווירה כפרית. היה אפילו השעון הדובר בטלפון, שבו יכולת לצלצל למספר מסוים, וראומה אלדר היתה מודיעה לך מה השעה בקולה.

כשבתני, זו שרכשה לי עכשיו את השעון, היתה ילדה, שאלתי אותה אם היא רוצה שעון. היא ענתה: "מי צריך מכשיר שמב" צע רק פעולה אחת?". כמו הט" רנויסטור, מכונת הכתיבה וטל" פון החוגה, השעון נראה בדרך לפח האשפה של ההיסטוריה, או לפחות לקופסת שמונצס במרף מאובק במחסן. היום נראה שהי מכשיר היחיד שמסוגל לבצע רק

פעולה אחת בכל פעם ועדיין נמצא בשימוש הוא הגבר (וייתכן שגם הוא כבר נהיה מיותר ועומד לעבור מהעולם). ספק אם הדור הצעיר מכיר את התנועה המפורסמת של הצבעה באצבע על היד הנגדית, שמשמעה – "אחי, מה השעה?" ואם תעשה את זה לצעירים ברחוב – הם לא יבינו מי זה התימהוני שמראה להם את השיוף בפרק היד שלו.

לאחרונה המציאו חברות הטכנולוגיה את השעון מחדש, וכדי לשכנע אותנו לחזור ולעונד על היד משהו שאינו צמיד למתחם הגולדן רינג בהופעה, הפכו את השעון לשיא הקדמה. עכשיו הוא השלוחה הקדמית של הסלולרי. עד כמה שזה נשמע מוזר, הוא מצלצל לי על היד ואני יכול לשוחח ממנו, או להפעיל מרחוק את המצלמה של האיפון ולרגל אחרי אנשים אחרים.

השעון מודד לי את הדופק, סופר לי את הצעדים והקי לוריות ויודע בדיוק אם אני עומד או יושב. מדי כמה שעות

אני מוצא את עצמי מחכה לנזיפות ולחיוזקים שלו, ומתחיל להיות מודאג אם עברו עשר דקות בלי שהוא החמיא לי על פעילות גופנית או על דופק תקין